

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Військово-юридичний інститут
Кафедра військового права

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Кримінальна відповідальність за воєнні злочини»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»

Спеціалізація – «Правоохоронна діяльність»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2024

Харків – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Кримінальна відповідальність за воєнні злочини» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2024. 28 с.

Розробники:

Передерій Олександр Сергійович, кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри військового права;

Чалий Михайло Григорович, викладач кафедри військового права

Затверджено на засіданні кафедри військового права
(протокол № 11 від 21 червня 2022 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри військового права
(протокол № 12 від 13 червня 2023 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри військового права
(протокол № 12 від 07 червня 2024 р.)

Начальник кафедри – Брідня Єгор Олександрович

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Очікувані результати навчання	6
3. Зміст програми навчальної дисципліни	8
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни	12
5. Самостійна робота здобувачів вищої освіти	13
6. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	13
7. Критерії оцінювання результатів навчання	14
8. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти	19
9. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	19

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Кримінальна відповідальність за воєнні злочини» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність».

Найменування показників	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Дидактична структура навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Обов’язкова
Кількість модулів – 2		Період підготовки: 2024-2028
Загальна кількість годин – 120		Семестр
		7
Тижневих годин: аудиторних – 2-4, самостійної роботи курсанта – 2-6	Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»	Лекції 22 год.
		Семінарські заняття 38 год.
	Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»	Самостійна робота 60 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)
	Спеціалізація – «Правоохоронна діяльність»	

Мета навчальної дисципліни – надати курсантам знання щодо категорії «воєнні злочини», серйозних порушень законів та звичаїв війни; визначити сучасний стан та перспективи правового регулювання відповідальності за вчинення воєнних злочинів у законодавстві України та на міжнародному рівні; сприяти виробленню навичок аналітичного та критичного мислення; формувати практичні уміння, навички правильного тлумачення та застосування нормативних актів міжнародного кримінального права та законодавства України у сфері регламентації відповідальності за вчинення воєнних злочинів; навчити кваліфікувати дії чи бездіяльність як воєнні злочини.

Завдання – в результаті опанування навчальної дисципліни курсанти повинні *знати*:

поняття «воєнні злочини» та механізм нормативного регулювання відповідальності за їх вчинення на рівні національного законодавства України та у міжнародному праві;

визначення поняття міжнародного злочину та злочину міжнародного характеру, їх співвідношення;

сучасні пріоритети міжнародної кримінально-правової політики, а також актуальний стан і перспективи співпраці України з Міжнародним кримінальним судом;

підходи до класифікації воєнних злочинів;

наявний стан та перспективи розвитку міжнародного співробітництва у системі кримінального переслідування за вчинення воєнних злочинів;

вміти:

визначати пріоритетність у застосуванні норм національного законодавства та міжнародних кримінально-правових норм;

співвідносити юрисдикції міжнародних кримінальних судів, трибуналів та національних судів при здійсненні кримінального переслідування за вчинені міжнародні злочини;

кваліфікувати діяння як воєнні злочини;

ефективно діяти під час виявлення воєнних злочинів, формувати та направляти матеріали для Міжнародного кримінального суду.

Пререквізити: «Теорія права», «Адміністративне право», «Кримінальне право», «Міжнародне право», «Правові засади забезпечення гендерної рівності в оборонній сфері», «Військове право», «Кримінальний процес», «Право національної безпеки України».

Кореквізити: «Міжнародне гуманітарне право», «Запобігання військовим кримінальним правопорушенням».

Постреквізити: «Запобігання та протидія організованим та транснаціональній злочинності».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1	Продемонструвати знання щодо концепції та основних компонент правосуддя перехідного періоду.
РН НД 2	Аналізувати джерела міжнародних кримінально-правових норм, положення Римського статуту як підстави функціонування Міжнародного кримінального суду.
РН НД 3	Характеризувати склад воєнного злочину в міжнародному кримінальному праві.
РН НД 4	Пояснювати особливості міжнародної кримінальної відповідальності та відповідальності юридичних осіб і держави в міжнародному кримінальному праві.
РН НД 5	Продемонструвати знання концепції покарання в міжнародному кримінальному праві, видів покарань, обставин, що виключають відповідальність за воєнні злочини в міжнародному кримінальному праві.
РН НД 6	Аналізувати склади воєнних злочинів в міжнародному кримінальному праві.
РН НД 7	Описувати елементи складів міжнародних воєнних злочинів (об'єкт, суб'єкт, об'єктивна та суб'єктивна сторони) за законодавством України.
РН НД 8	Вирішувати проблеми нормативно-правового регулювання воєнних злочинів у кримінальному законодавстві України.
РН НД 9	Пояснювати механізми імплементації міжнародних норм щодо відповідальності за воєнні та інші міжнародні злочини; досліджувати основні вимоги та засоби імплементації на національному рівні.
РН НД 10	Описати систему кримінального переслідування за вчинення воєнних злочинів, її структуру та взаємозв'язок елементів (національний та міжнародний рівні).
РН НД 11	Продемонструвати знання поняття та змісту принципу компліментарності роботи Міжнародного кримінального суду, процесу його створення, особливостей функціонування та компетенції.
РН НД 12	Моделювати алгоритми взаємодії України з Міжнародним кримінальним судом.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Правоохоронна діяльність», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 1.1. Здатність удосконалювати свій професійний рівень та набувати нові знання.

ЗК 1.3. Здатність бути лідером, стимулювати на досягнення спільної мети, брати на себе відповідальність.

ЗК 1.4. Здатність до спілкування іноземною мовою у професійній сфері в усній та письмовій формах.

ЗК 1.5. Здатність до креативності у предметно-практичній діяльності.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК 1.1. Здатність до реалізації міжнародних стандартів прав і свобод людини у правоохоронній діяльності.

СК 1.2. Уміння виявляти проблеми правозастосування та пропонувати шляхи їх вирішення під час здійснення правоохоронної діяльності.

Програмних результатів навчання:

РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

PH8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

PH10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

PH11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

PH14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

PH15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

PH 1.4. Визначати професійні завдання і організувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за отримані результати та здійснювати службові обов'язки у нестандартних ситуаціях за наявності неповної або обмеженої інформації.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Воєнні злочини. Міжнародні кримінальні трибунали та суди у системі запобігання воєнним злочинам.

Загальна характеристика воєнних злочинів, система їх складів у міжнародному кримінальному праві. Історичний нарис встановлення відповідальності за воєнні злочини. Класифікація воєнних злочинів у Римському статуті Міжнародного кримінального суду. Матеріальний, ментальний та контекстуальні елементи воєнного злочину за Elements of Crimes. Проблеми кваліфікації злочинів проти людяності та воєнних злочинів. Система та види покарань за воєнні злочини.

Види та склади воєнних злочинів за законодавством України. Відповідальність за порушення законів та звичаїв війни. Об'єкт воєнних злочинів. Об'єктивна сторона воєнних злочинів. Суб'єктивна сторона воєнного злочину. Суб'єкт відповідальності за вчинення воєнних злочинів. Покарання за воєнні злочини. Особливості кваліфікації та доказування воєнних злочинів.

Імплементация міжнародно-правових норм щодо встановлення відповідальності за воєнні злочини. Гармонізація кримінального законодавства України з положеннями міжнародного права. Способи імплементации норм міжнародного гуманітарного права на національному рівні в Україні. Вимоги та засоби імплементации міжнародно-правових норм щодо встановлення відповідальності за воєнні злочини на національному рівні.

Система запобігання воєнним злочинам. Міжнародний організаційно-правовий механізм боротьби зі злочинністю. Його відмінності від системи запобігання та протидії воєнним злочинам. Механізм кримінального переслідування за скоєння серйозних порушень міжнародного гуманітарного права. Роль Міжнародного Комітету Червоного Хреста в системі запобігання воєнним злочинам. Міжнародні кримінальні трибунали та суди. Нюрнберзький міжнародний трибунал над головними воєнними злочинцями Другої світової війни. Токійський міжнародний воєнний трибунал. Міжнародний трибунал щодо Руанди. Міжнародний трибунал для судового переслідування осіб, відповідальних за серйозні порушення міжнародного кримінального права, вчинені на території колишньої Югославії з 1991 року. Екстрадиція у міжнародному кримінальному праві. Міжнародне співробітництво України під час кримінального провадження.

Міжнародний кримінальний суд. Римський статут як основа для утворення Міжнародного кримінального суду. Компетенція Міжнародного кримінального суду. Принцип компліментарності. Принцип універсальної юрисдикції. Ратифікація Римського статуту Міжнародного кримінального суду Україною: сучасний стан та перспективи. Визнання Україною юрисдикції Міжнародного кримінального суду. Особливості виконання окремих заходів

покарання за вироком Міжнародного кримінального суду. Обов'язок держав розслідувати та віддавати до суду або видавати.

Модуль 2. Концепція перехідного правосуддя. Міжнародний злочин та відповідальність за нього.

Transitional justice. Introduction of the principles of transitional justice to prepare for the postconflict period. Ensuring national security in a postconflict society: processes and mechanisms of transitional justice. Components of transitional justice. Individual prosecutions among the components of transitional justice.

Концепція перехідного правосуддя в Україні. Запровадження засад перехідного правосуддя як передумови підготовки до постконфліктного періоду. Поняття та основні елементи перехідного правосуддя як механізму постконфліктного врегулювання збройного конфлікту. Індивідуальна відповідальність серед компонент правосуддя перехідного періоду. Право на правду та комісії із встановлення істини. Репарації як елемент перехідного правосуддя. Надання жертвам конфлікту необхідної допомоги у вигляді реституції, компенсації, реабілітації та сатисфакції. Інституційні реформи серед гарантій не повторюваності збройного конфлікту.

Поняття, предмет, система, принципи міжнародного кримінального права. Загальний огляд історії розвитку міжнародного кримінального права. Основні підходи до розуміння сутності міжнародного кримінального права. Міжнародне кримінальне право в системі міжнародного права. Завдання, предмет і методи міжнародного кримінального права. Система міжнародного кримінального права. Основоположні принципи міжнародного кримінального права. Принципи міжнародного правопорядку «*jus ad bellum*» та «*jus in bello*». Вплив міжнародного кримінального права на національне законодавство. Безпосереднє та опосередковане застосування норм міжнародного кримінального права. Міжнародне кримінальне право та національні інтереси України. Міжнародні кримінально-правові норми. Поняття та види джерел міжнародного кримінального права. Міжнародний договір як основне джерело міжнародного кримінального права. Види міжнародних договорів. Поняття

ратифікації. Інші джерела міжнародного кримінального права. Проблема визнання національного законодавства джерелом міжнародного кримінального права. Дія норм міжнародного кримінального права в часі та просторі.

Злочин і склад злочину у міжнародному кримінальному праві. Поняття та ознаки злочину в міжнародному кримінальному праві. Види злочинів у міжнародному кримінальному праві. Поняття та особливості міжнародного злочину. Сутність злочину міжнародного характеру та його відмінність від міжнародного злочину. Склад злочину в міжнародному кримінальному праві. Специфіка суб'єкта міжнародного злочину. Співвідношення категорій «суб'єкт міжнародного злочину» та «суб'єкт відповідальності за міжнародний злочин». Особливості об'єктивних та суб'єктивних ознак міжнародного злочину. Закінчений злочин в міжнародному кримінальному праві. Відповідальність за готування до міжнародного злочину та за замах на його вчинення. Поняття співучасті у злочині в міжнародному кримінальному праві. Класифікація й особливості форм співучасті та видів співучасників у злочині в міжнародному кримінальному праві. Специфічність відповідальності співучасників у вчиненні міжнародного злочину. Співучасть держави у вчиненні міжнародного злочину. Характеристика обставин, що виключають відповідальність, у міжнародному кримінальному праві.

Відповідальність та покарання у міжнародному кримінальному праві. Поняття відповідальності в міжнародному кримінальному праві. Принципи відповідальності за міжнародний злочин. Підстави відповідальності за міжнародний злочин. Диференціація відповідальності залежно від суб'єкта міжнародного злочину. Міжнародна кримінальна відповідальність індивідів. Концепція покарання в міжнародному кримінальному праві. Поняття та види покарання в міжнародному кримінальному праві. Особливості призначення покарання за міжнародним кримінальним правом. Підстави звільнення від кримінальної відповідальності та покарання за міжнародним кримінальним правом. Проблема відповідальності юридичних осіб та держави в міжнародному кримінальному праві.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Семінарські заняття, колоквиуми	Самостійна робота
Модуль 1. Воєнні злочини. Міжнародні кримінальні трибунали та суди у системі запобігання воєнним злочинам.						
1.		Тема 1. Загальна характеристика воєнних злочинів, система їх складів у міжнародному кримінальному праві.	12	2	4	6
2.		Тема 2. Види та склади воєнних злочинів за законодавством України.	14	2	6	6
3.		Тема 3. Імплементация міжнародно-правових норм щодо встановлення відповідальності за воєнні злочини.	10	2	2	6
4.		Тема 4. Система запобігання воєнним злочинам.	14	4	4	6
5.		Тема 5. Міжнародний кримінальний суд.	14	2	6	6
		<i>Разом</i>	<i>64</i>	<i>12</i>	<i>22</i>	<i>30</i>
Модуль 2. Концепція перехідного правосуддя. Міжнародний злочин та відповідальність за нього.						
6.		Тема 1. Transitional justice.	10	2	2	6
7.		Тема 2. Концепція перехідного правосуддя в Україні.	12	2	4	6
8.		Тема 3. Поняття, предмет, система, принципи міжнародного кримінального права.	12	2	4	6
9.		Тема 4. Злочин і склад злочину у міжнародному кримінальному праві.	10	2	2	6
10.		Тема 5. Відповідальність та покарання у міжнародному	12	2	4	6

		кримінальному праві.				
		<i>Разом</i>	<i>56</i>	<i>10</i>	<i>16</i>	<i>30</i>
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	22	38	60

5. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота курсантів здійснюється у таких формах:

підбір та аналітичне дослідження рекомендованої/додаткової навчальної, наукової літератури, міжнародних та національних нормативних актів, практики притягнення до відповідальності осіб, які вчинили воєнні злочини, а також інших інформаційних джерел;

опрацювання конспектів лекцій;

виконання практичних завдань;

робота над кейсами;

виконання індивідуальних робіт;

підготовка до всіх видів поточних контрольних випробувань (колоквіумів, контрольних робіт);

самотестування;

підготовка до семінарських занять та диференційованого заліку.

Види індивідуальних робіт, вимоги до виконання та критерії їх оцінювання закріплені у Положенні про види та критерії оцінювання індивідуальних робіт здобувачів вищої освіти кафедри військового права.

6. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Кримінальна відповідальність за воєнні злочини» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни *на семінарських заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань, робота над кейсами, захист реферату за ініціативи курсанта тощо. У ході семінарського заняття курсант може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0; 0,5; 0,75; 1);

контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів в усній (колоквіум) та письмовій (контрольна робота) формах. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки курсанта у вивченні поточного матеріалу.

Впродовж семестру курсанти виконують самостійну роботу, в тому числі, у формі підготовки *індивідуальної роботи*. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу – 10 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань курсантів з навчальної дисципліни є *диференційований залік*. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та індивідуальної роботи, за якої курсант допускається до складання диференційованого заліку, становить 25 балів. Максимальна кількість балів, яку курсант може отримати за результатами підсумкового контролю, становить 60 балів.

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів навчальної дисципліни «Кримінальна відповідальність за военні злочини» при підсумковому контролі у формі диференційованого заліку:

Поточний контроль				Індивідуальна робота курсантів	Підсумковий контроль (диференційований залік)	Підсумкова оцінка знань
Модуль № 1		Модуль № 2				
Семінарські заняття	Колоквіум	Семінарські заняття	Контрольна робота			
max 10	max 6	max 8	max 6	max 10	max 60	max 100

Критерії оцінювання (диференційований залік):

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на семінарському занятті	Max 1	Високий рівень активності на занятті; глибоке знання матеріалу, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях за темою заняття; розгорнута, повна, правильна відповідь на питання; повна, правильна і переконлива аргументація при вирішенні проблемних правових ситуацій; засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою за темою заняття; вільна орієнтація у правових джерелах та судовій практиці за темою заняття; усунення прогалин або неточностей у відповідях інших курсантів; високий рівень засвоєння практичних навичок за певною темою.
	0,75	Середній рівень активності на занятті; неповне, неточне розкриття питання, розв'язання практичних завдань з окремими помилками; засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою за темою заняття; часткове використання правових джерел за темою заняття; середній рівень засвоєння практичних навичок за певною темою.
	0,5	Низький рівень активності на занятті; значна неповнота, суттєві неточності та прогалини у відповіді на питання; розв'язання окремих практичних завдань з теми; вирішення проблемних правових ситуацій з істотними помилками; суттєві прогалини в опануванні рекомендованої літератури за темою заняття; низький рівень засвоєння практичних навичок за певною темою.
	Min 0	Відсутність знань по жодному з питань плану семінарського заняття; не розв'язання практичних завдань.
Колоквіум / Контрольна робота	Max 6	Всебічне, систематичне і глибоке знання програмного матеріалу; бездоганне засвоєння спеціальної літератури; демонстрація курсантом здатності до самостійного використання отриманих знань у практичній роботі.
	4	Виявлення курсантом в достатній мірі знань основного програмного матеріалу; засвоєння релевантної навчальної літератури та демонстрація курсантом умінь орієнтуватися в ній; розкриття всіх питань без помилок, але з незначною неповнотою у відповіді на питання.
	2	Виявлення курсантом мінімально необхідних знань матеріалу; допущення помилок, суттєвих неточностей і погрішностей у відповіді; неповне розкриття питань.
	Min 0	Повне незнання програмного матеріалу.
Оцінка індивідуальної роботи курсантів:		
Наукова доповідь	Max 10	Послідовно, систематизовано, логічно, грамотно, повно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Ґрунтовно вивчена сучасна вітчизняна та зарубіжна наукова література, нормативні джерела, судова практика, практика органів

		<p>охорони правопорядку, офіційна статистика. Проведено соціологічне дослідження – опитування, анкетування тощо. Наведені посилання на використані джерела.</p> <p>Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота правильно структурована, має вступ (обґрунтування актуальності дослідження, постановка його мети та завдання), повно висвітлено стан наукової розробленості проблеми, наведено узагальнення наукової літератури, законодавства та інших джерел. Окрім викладення матеріалу робота містить власний авторський підхід до вирішення розглядуваної проблеми та висновки. Наукова доповідь ілюструється за допомогою презентації.</p>
	8	<p>Послідовно, систематизовано, логічно, грамотно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Автор використав основні сучасні вітчизняні та зарубіжні наукові літературні джерела, законодавство, релевантну правозастосовну практику. В роботі наведені посилання на використані інформаційні джерела.</p> <p>Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота добре структурована, має обґрунтування актуальності дослідження; висвітлюється загальний стан наукової розробленості проблеми. Окрім викладення матеріалу робота містить аргументовані авторські висновки. Наукова доповідь ілюструється за допомогою презентації.</p>
	6	<p>Послідовно та грамотно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Автор використав незначну кількість сучасних вітчизняних та зарубіжних наукових літературних джерел, законодавство, правозастосовну практику. В роботі наведені посилання на використані джерела.</p> <p>Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота структурована, має обґрунтування актуальності дослідження, висвітлюється стан наукової розробленості проблеми. Окрім викладення матеріалу робота містить окремі авторські висновки.</p>
	4	<p>Робота недостатньо структурована, не має послідовності та логічності викладення матеріалу. Автор використав сучасні вітчизняні джерела. Наявна незначна кількість посилань на судову та / або правозастосовну практику. Представлена робота не повністю відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня, не містить достатнього обсягу, який би дозволив усвідомити сутність питання чи проблеми, задля розкриття яких вона виконувалася. Обрана тема є актуальною, але відсутній авторський підхід при дослідженні більшості питань.</p>
	2	<p>Робота недостатньо структурована, не має змістовної</p>

		логічності у викладенні матеріалу. Автор використав сучасні вітчизняні джерела, але не звернувся до правозастосовної практики. Представлена робота не в повній мірі відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня, виконана неакуратно, не містить достатнього обсягу, який би дозволив усвідомити сутність питання чи проблеми, задля розкриття яких вона виконувалася; відсутні авторські висновки.
	Min 0	Представлена робота не відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня; містить ознаки академічної недоброчесності.
Реферат	Max 10	Питання плану реферату висвітлені повно. Проаналізовані представлені в навчальній та науковій літературі погляди щодо предмета дослідження; на основі їх порівняльної оцінки висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також надана власна оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення таких проблемних питань, які стосуються теми, та (або) висловлені авторські пропозиції. Реферат виконаний самостійно та не містить некоректних запозичень. Реферат ілюструється за допомогою презентації.
	7	Переважна більшість питань плану реферату висвітлена повно та точно. Одне з питань розкрито недостатньо повно або при його висвітленні допущена суттєва помилка. Проаналізовані основні літературні джерела, рекомендовані кафедрою при написанні роботи на відповідну тему. Реферат виконаний самостійно та не містить некоректних запозичень. Реферат ілюструється за допомогою презентації.
	3	Питання плану теми висвітлені поверхово. При написанні реферату використана незначна кількість монографічних та нормативних джерел із числа рекомендованих кафедрою. При розкритті питань плану допущені грубі помилки.
	Min 0	Тема реферату не розкрита або в ній виявлено некоректні запозичення (плагіат).
Написання та опублікування тез доповіді на конференції	5	Тези виступу на науково-практичній чи науковій конференції відповідають вимогам, які висуваються до такого виду роботи. Вони лаконічно формулюють ключові моменти, що презентують доповідь, з якою здобувач вищої освіти виступив або бажає виступити на конференції. Тези оформлені відповідно до вимог, що висуваються організаторами конференції чи видавництвом. Максимальний бал виставляється за умови їх опублікування.
Диференційований залік Зараховано	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою.

		3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
Не зараховано	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

8. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти

Шкала підсумкового педагогічного контролю (диференційований залік)

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

9. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення

навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%B2%D1%80#Text>
2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
3. Про Збройні Сили України : Закон України від 06.12.1991 р. № 1934-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text>
4. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
5. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року «Про Стратегію воєнної безпеки України» : Указ Президента України від 25.03.2021 р. № 121/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1212021-37661>
6. Protocol Additional to the Geneva Conventions of 12 August 1949, and

relating to the Protection of Victims of International Armed Conflicts (Protocol I), 8 June 1977. URL: https://www.icrc.org/en/doc/assets/files/other/icrc_002_0321.pdf

7. Report of the Special Rapporteur on the promotion of truth, justice, reparation and guarantees of non-recurrence (Distr.: General, 21 August 2017, A/HRC/36/50). URL:

<https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g17/243/19/pdf/g1724319.pdf>

8. Report on Preliminary Examination Activities (2019): The Office of the Prosecutor of the International Criminal Court. URL: <https://www.icc-cpi.int/itemsDocuments/191205-rep-otp-PE.pdf>

9. Review of the International Criminal Court and the Rome Statute system : Resolution ICC-ASP/18/Res.7. URL: https://asp.icc-cpi.int/en_menus/asp/Review-Court/Pages/default.aspx

10. The rule of law and transitional justice in conflict and post-conflict societies : Report of the Secretary-General (Distr.: General, 23 August 2004, S/2004/616). URL: <https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/PCS%20S%202004%20616.pdf>

11. Визначення агресії : Резолюція Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй 3314 (XXIX) від 14.12.1974 р. URL: [https://undocs.org/Home/Mobile?FinalSymbol=A%2FRES%2F3314\(XXIX\)&Language=E&DeviceType=Desktop&LangRequested=False](https://undocs.org/Home/Mobile?FinalSymbol=A%2FRES%2F3314(XXIX)&Language=E&DeviceType=Desktop&LangRequested=False)

12. Додатковий протокол до Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах від 17.03.1978 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_037#Text

13. Додатковий протокол до Європейської конвенції про видачу правопорушників від 15.10.1975 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_034#Text

14. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08.06.1977 р. URL: <https://treaties.un.org/pages/showdetails.aspx?objid=08000002800f3586>

15. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II), від 08.06.1977 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_200#Text

16. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується прийняття додаткової відмітної емблеми (Протокол III), від 08.12.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g74#Text

17. Додатковий протокол до Конвенції про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що завдають надмірних ушкоджень або мають невибіркову дію (Протокол IV), від 13.10.1995 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_894#Text

18. Другий додатковий протокол до Європейської конвенції про видачу правопорушників від 17.03.1978 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_035#Text

19. Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах від 20.04.1959 р. (ETS № 30). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_036#Text

20. Європейська конвенція про видачу правопорушників від 13.12.1957 р. (ETS № 24) та Протоколи до неї. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_033#Text

21. Європейська конвенція про передачу провадження у кримінальних справах (ETS № 73) від 15.05.1972 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_008#Text

22. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12.08.1949 р. (III Женевська конвенція). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text

23. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text

24. Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних

суден від 16.12.1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_167#Text

25. Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму від 16.05.2005 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_948#Text

26. Конвенція про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що завдають надмірних ушкоджень або мають невибіркову дію, від 10.10.1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_266#Text

27. Конвенція про заборону застосування, накопичення запасів, виробництва і передачі протипіхотних мін та про їхнє знищення від 18.09.1997 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_379#Text

28. Конвенція про заборону розробки, виробництва та накопичення запасів бактеріологічної (біологічної) і токсичної зброї та їх знищення від 10.04.1972 р. URL: <https://treaties.un.org/pages/showDetails.aspx?objid=0800000280101653>

29. Конвенція про заборону розробки, виробництва, накопичення, застосування хімічної зброї та про її знищення від 13.01.1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_182#Text

30. Конвенція про закони і звичаї війни на суходолі та додаток до неї: Положення про закони і звичаї війни на суходолі (Гаага, 18.10.1907 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_222#Text

31. Конвенція про запобігання злочину геноциду та покарання за нього від 09.12.1948 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_155#Text

32. Конвенція про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту від 14.05.1954 р. URL: <https://treaties.un.org/pages/showDetails.aspx?objid=0800000280145bac>

33. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

34. Конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 р. (IV Женевська конвенція). URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text

35. Конвенція про незастосування строків давності до воєнних злочинів і злочинів проти людства від 26.11.1968 р. URL: https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-6&chapter=4&clang=_en

36. Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях від 12.08.1949 р. (I Женевська конвенція). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_151#Text

37. Конвенція про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі від 12.08.1949 р. (II Женевська конвенція). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_152#Text

38. Конвенція про правопорушення та деякі інші дії, вчинені на борту повітряного судна (Токіо, 14.09.1963 р.). URL: <https://treaties.un.org/doc/db/Terrorism/Conv1-english.pdf>

39. Конвенція про припинення злочину апартеїду та покарання за нього від 30.11.1973 р. URL: https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-7&chapter=4&clang=_en

40. Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу та ядерних установок від 03.03.1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_024#Text

41. Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми від 16.05.2005 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_858#Text

42. Міжнародна конвенція про боротьбу з вербуванням, використанням, фінансуванням і навчанням найманців від 04.12.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_103#Text

43. Міжнародна конвенція щодо боротьби з підробкою грошових знаків від 20.04.1929 р. URL: https://treaties.un.org/pages/LONViewDetails.aspx?src=LON&id=563&chapter=30&clang=_en

44. Протокол про вибухонебезпечні предмети – наслідки війни (Протокол V) від 28.11.2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c78#Text

45. Протокол про заборону або обмеження застосування мін, мін-пасток та інших пристроїв з поправками, внесеними 3 травня 1996 року (Протокол II з поправками, внесеними 3 травня 1996 року), що додається до Конвенції про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що наносять надмірні пошкодження або мають невибіркову дію, від 03.05.1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_310#Text

46. Рекомендація R (91)11 Комітету міністрів державам-членам щодо експлуатації сексу з метою наживи, порнографії, проституції, торгівлі дітьми і неповнолітніми від 09.09.1991 р. URL: https://ips.ligazakon.net/document/mu91358?ed=1991_09_09

47. Римський статут Міжнародного кримінального суду (Рим, 17.07.1998 р.). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text

48. Статут Міжнародного військового трибуналу для суду та покарання головних військових злочинців європейських країн осі від 08.08.1945 р. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/140950_140950

49. Статут Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця від 01.10.1986 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU86313>

50. Статут Міжнародного трибуналу по Руанді від 08.11.1994 р. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/161108_525193

51. Статут Організації Об'єднаних Націй від 26.06.1945 р. URL: https://unic.un.org/aroundworld/unics/common/documents/publications/uncharter/UN%20Charter_Ukrainian.pdf

52. Угода про першочергові заходи стосовно захисту жертв збройних конфліктів від 24.09.1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_037#Text

Література

Основна література

1. Cherviakova O., Mekheda V. Violations of the laws or customs of war under military law: comparative analysis of international and internal legislation of Ukraine. *Problems of Legality*. 2021. Issue 152. P. 8–18.

2. АБВ. Збройний конфлікт в термінах (Путівник для України) / Дуцик Д., Черниш В., Вороніна В. та ін. Київ : Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб, 2019. 90 с. URL: <https://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/154287/%d0%90%d0%91%d0%92.%20%d0%97%d0%b1%d1%80%d0%be%d0%b9%d0%bd%d0%b8%d0%b9%20%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%84%d0%bb%d1%96%d0%ba%d1%82%20%d0%b2%20%d1%82%d0%b5%d1%80%d0%bc%d1%96%d0%bd%d0%b0%d1%85.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

3. Коваль Д. О., Авраменко Р. А. Воєнні злочини. Особливості розслідування міжнародних злочинів, скоєних в контексті збройного конфлікту на Донбасі. Київ : ГО Truth Hounds ; Одеса : Фенікс, 2019. 36 с. URL: <https://truth-hounds.org/wp-content/uploads/2019/12/%D0%92%D0%BE%D1%94%D0%BD%D0%BD%D1%96-%D0%B7%D0%BB%D0%BE%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%B8-Truth-Hounds.pdf>

4. Червякова О. В. Відповідальність за воєнні злочини: механізми та процеси відновлення суверенітету та безпеки України. *Форум Права*. 2020. № 61(2). С. 150–162. URL: http://forumprava.pp.ua/files/150-162-2020-2-FP-Cherviakova_16.pdf

5. Червякова О. В. Відповідальність за воєнні злочини: через перехідне правосуддя до сталого миру та безпеки України. *Проблеми законності*. 2020. Вип. 150. С. 161–172.

6. Червякова О. В., Ситник Р. В., Гончаренко М. М. Концепція ефективного контролю серед засобів відновлення національної безпеки України. *Право і безпека – Law and Safety*. 2021. № 2(81). С. 42–49.

Додаткова література

1. Beresford A., Wand D. Understanding bricolage in norm development: South Africa, the International Criminal Court, and the contested politics of transitional justice. *Review of International Studies*. Cambridge University Press, 2020. P. 1–21.
2. Cherviakova O. Ensuring national security in a conflict society: processes and mechanisms of transitional justice. *Scientific approaches in jurisprudence : collective monograph / Lohvinenko M., Kordunian I., etc.* International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2020. 213 p. P. 109–116.
3. Genocide, War Crimes and Crimes Against Humanity: A Digest of the Case Law of the International Criminal Tribunal for Rwanda : Human Rights Watch, 15 January 2010. URL: <https://www.refworld.org/docid/4b5438802.html>
4. Jazairi R. Transitional Justice in Syria: The Role and Contribution of Syrian Refugees and Displaced Persons. *Middle East Law and Governance*. 2015. Vol. 7, issue 3. P. 336–359.
5. Johan D. Van der Vyver. The International Criminal Court and the Concept of Mens Rea in International Criminal Law. 12 U. MIA INT'L & COMP. L. REV. 57 (2004). URL: <https://repository.law.miami.edu/umiclr/vol12/iss1/3>
6. Актуальні орієнтири державної політики щодо тимчасової окупації Автономної Республіки Крим та м. Севастополя. Київ, 2020. 31 с. URL: http://www.ppu.gov.ua/wp-content/uploads/2020/11/Posibnyk1_2.pdf
7. Амністія та люстрація: механізми перехідного правосуддя для майбутнього України. Огляд міжнародної практики та національного законодавства : наук.-практ. вид. / Мартиненко О. А., Семьоркіна О. М. Київ, 2020. 84 с.
8. Базове дослідження із застосування правосуддя перехідного періоду в Україні : монографія / за заг. ред. А. П. Буценка, М. М. Гнатовського. Київ : РУМЕС, 2017. 592 с.

9. Діалог в моделі правосуддя перехідного періоду: особливості і функції : наук.-практ. вид. / І. Брунова-Калісецька, Т. Кисельова, О. Мартиненко. Київ, 2020. 60 с.

10. Міжнародний кримінальний суд: Q&A. AMNESTY INTERNATIONAL, 2019. 36 с. URL: https://www.amnesty.org.ua/wp-content/uploads/2019/07/Mizhnarodnyj-kryminalnyj-sud_broshura-1.pdf

11. Україна – НАТО: невійськова співпраця як спільна відповідь на гібридні загрози : експертне опитування. URL: http://www.ucipr.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=524:ukraina-nato-nev-yskova-sp-vpracya-yak-sp-lna-v-dpov-d-na-g-bridn-zagrozi-ekspertne-opituvannya&catid=13&Itemid=202&lang=ua

12. Уроки та значення Міжнародного кримінального трибуналу щодо колишньої Югославії. URL: <https://www.prostir.ua/?library=uroky-ta-znachennya-mizhnarodnoho-kryminalnoho-trybunalu-schodo-kolyshnoji-yuhoslaviji>

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний сайт Міжнародного кримінального суду. URL: <https://www.icc-cpi.int/>

2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

3. Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>

4. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

5. Офіційний веб-портал Міністерства оборони України. URL: <https://www.mil.gov.ua/>

6. Офіційний веб-портал Збройних Сил України. URL: <https://www.zsu.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри військового права Військово-юридичного інституту. URL:

<https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/555-kafedryviiskovoiurydychnoho-instytutu.html>

НЕІК

Навчальний електронний інформаційний комплекс «Кримінальна
відповідальність за воєнні злочини». URL:
<https://neik.nlu.edu.ua/moodle/enrol/index.php?id=1409>